

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-36 szám
I. EMELET
 hová a lap azelőlti részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 —
Hirdetvények
 a kiadóhivatalban vétetnek s:

Az egyházipolitikai törvények végrehajtása.

Pécs, 1895. július 3.

A szentesített egyházipolitikai törvények: a házassági jogról, az állami anyakönyvvezetésről s a gyermekek vallásáról szóló törvények végrehajtása immár kezd a bizonytalanság kódéből kibontakozni. A hivatalos lap már megkezdte ama rendeletek közlését, melyek ezeknek a törvényeknek életbeléptetési idejét és módját szabályozzák s ezekből megtudjuk, hogy az új törvények ez évi október hó 1-én lépnek életbe s végrehajtásuk oly módon fog történni, hogy az semmiféle vallási érzékenységre sértőleg ne hasson.

Erre enged következtetni legalább a polgári házasság kötésének formaságait megállapító rendelet az az utasítása, hogy nem szabad ennél oly eljárást követni, mely alkalmas volna a házasságkötést az egyházi szertartás utánzásának feltüntetni és a házasságra lépőket az egyházi esketéstől visszatartani. A polgári hivatalnok köteles a házasság megkötése után a házasságra lépetteket figyelmeztetni arra, hogy a házasságnak előtte történt megkötésével vallási köteleseiknek még nem tettek eleget. Erre vall az az utasítás is, hogy a polgári házasságkötés lehetőleg oly időben történjék, hogy a mátkapár rögtön az egyházi esketést is igénybe vehesse.

Végre-valahára tehát elérkezik az az időpont, a mikor egy kis jóakarattal az évek óta mindent domináló egyházipolitikai kérdések a napirendről letűntethetők lesznek, a mikor a kedélyek az új intézményeknek az életben való funkcionálását észlve s az eleve falra festett veszélyek elmaradását látva, lassankint megnyugosznak s visszatér a rég óhajtott és nélkülözött felekezeti béke ebbe az országba, mely a vallási türelmetlenségnek úgy sem volt soha hazája.

Szeretnők magunkat az efféle reményeknek minden hátsó gondolat nélkül átengedni, ámde ha meggondoljuk, hogy miféle tendenciák vezérelték

a kormánypartot az eddigi álláspontjával homlok-egyenest ellenkező egyházipolitikai programmalálására és viszont miféle tradíciók és főleg milyen érdekek készítetik a szabadelvű reformok ellenzőit az új irányzat elleni küzdelemre: tartunk tőle, hogy az általános megbékülés nem egyhamar fog bekövetkezni.

Tudjuk, hogy a kormánypart már csaknem három év óta az egyházipolitika tőkéjéből éldegél: az ennek révén gyűjtött népszerűség jótékony homályába borítja ennek a pártnak nemzetellenes merev közjogi konzervativizmusát, az országot kiszípolozó közgazdasági politikáját, a magánérdekeket legyezgető korrumpált nepotizmusát; viszont az egyházipolitikai kérdések bontották meg nemcsak az ellenzéknek már-már veszélyessé váló kezdő támadó szövetségét, de még további egyenlenségeket is támasztottak az egyes pártokban.

Ily viszonyok közt természetes dolog, hogy a kormánynak és pártjának az előtte egyedül mérvadó hatalmi szempontból éppen nem áll érdekekben, hogy a nemzet az egyházipolitikai reformokat szervezetébe minden további zavar nélkül felvéve, fölöttük napirendre térjen. Neki szüksége van arra, hogy továbbra is legyen háboru, melyben ő a szabadelvűség hatalmas védőjeként szerepelhessen s ezen a révén minden más nemzeti törekvést lenyűgözve tarthasson, mert tudja jól, hogy minden más téren kedvezőtlenebbek az ő harci esélyei.

Erre pedig a végrehajtás kelleténél is több alkalmat fog szolgáltatni. Nem a miniszteri rendeletek akadémius türelmessége, hanem a végrehajtó közegek eljárása fogja a rekriminációkat állandósítani; mert ismerve az anyakönyvek vezetésével s a házasságkötéssel megbízandó közegeknek egyéb hivatali teendőikkel való nagy elfoglaltságát, díjazásuk csekély voltát, a visszaélésekre kínálózó csábító alkalmakat, az alkalmazandók nagy részének csekély elméleti képzettségét és mondjuk ki nyíltan, a megbízhatóságnak az eddigi anyakönyvvezetőkkel szemben sokkal cseké-

lyebb fokát: bizony el lehetünk készülve rá, hogy a reformokat a végrehajtás sok esetben kompromittálni fogja.

Mi sem lesz aztán könnyebb, mint a felmerülő visszaélések elleni minden felszólalásnak reakcionárius, ultramontán törekvést imputálni s nagy garral védelmezni a szabadelvű reformokat, melyeket megtámadni a felszólalóknak szándékában sem állott.

A kormánynak minden újabb ténykedése természetesen megkapja a maga egyházipolitikai fény-mázát: az önkormányzat elkobzása, a közigazgatás államosítása minden szabadelvűen gondolkodó honpolgárnak azzal lesz szuggatva, hogy ez szükséges a szabadelvű egyházipolitikai reformok állandóságának biztosítására és megerősítésére; az adóemelést ellenzőkre ráfogják, hogy ultramontán-kerikálisok, mert megtagadják a szabadelvű kormánytól az egyházipolitikai reformok végrehajtásához szükséges eszközöket stb.

Arra pedig lesz gondja a kormánynak, hogy a lelkeskedő papság egyhamar kárpótlást ne kapjon elmaradt jövedelmeiért s így még sokáig megmaradjon abban a harcias hangulatában, mely okvetlenül szükséges ahhoz, hogy az egyházipolitikai harc az idők végtelen végéig bőségesen life-rálja a szabadelvű kormánynak a soha nem hervadó babérokat a nélkül, hogy Bécsben alkalmatlankodni kellene a magyar nemzet oly csipp-csepp követeléseivel, minő az ország állami önállósága és függetlensége.

*** Hogyan fognak polgárilag esketni?**
 A házasságjogi törvény végrehajtásáról szóló igazságügyminiszteri rendelet a napokban megjelent a hivatalos lapban. A rendelet legsarkalatosabb pontja a 7. §., a mely összefoglalja az anyakönyvvezetéstől megkiváncsolt tulajdonságokat. Természetes, hogy a legrészletesebben megállapítja a polgári házasságnál követendő eljárást is és a rendeletből körülbelül tiszta képet nyerni arról is, hogyan fognak nálunk polgárilag esketni. A polgári esketés nyilvános lesz és az anyakönyvvezető hivatalos helyiségében, vagy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Csőnge.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Héliosz álmosodik. A feje szédül; szemének fénye megtörik; halványuló arcát lázas pirosság önti el. Ajkán egy utolsó bágyadt mosoly röpköd még s azután nehéz, kábult fővel a mélységbe hanyatlik.

Az égív uralmát helyette nővére, a mélaképu Szeléne veszi át, kinek tiszteletre az éj apró istenkéi szürke báránnyelűvel, csillagos takaróval terítik be trónjának óriási számolyát. Favoniusz pedig szárnyait kiterjesztve kacérkodik körüllette s bűvös-bájós dalokat susog füleibe.

A földön minden pihen; madarak, virágok fejecskéiket lehajtva, félálomban hallgatják a libegő fuvalom bizalmas csacsogásait.

Az egész tájékat néma szender ringatja, csak egy csudaszép nő van még ébren. Termete karcsu, mint a nemes gyümölcsöt termő sudár pálmafé; arca halványpiros és üde, mint a tavaszi harmat; teste fehér, mint a bimbajából most feslett illatos tubarózsa; járása büszke, mint a végtelen homokpuszták hatalmas párducáé. Hullámos haja gazdag szőgszínű fürtökben omlik le vállaira; nagy, mennye-kék szeméből epedő vágy sugárzik. A neve: S z e r e l e m.

Félve, a falevél rezgésétől is ijedezve lépked a virágokkal tarkás réteken keresztül s egyenesen a csöndes vizű tó felé siet, melynek partján kedves rejteklő kínálkozik a lombdus erdő illatozó csaltja.

Beérve a fák leveles sátra alá, óvatosan körül néz s önönmaga előtt is szemérmesen elpirulva le-

oldja vékony, majdnem átlátszó palástját s a tó szélén egy terebélyes fűz kiálló ágára ülve, apró lábacskaikat a víztükörbe mártja. A habok enyelegve csókolgatják az icipici lábakat: a fa pedig mintha hizelegni akarna neki, — mint mosolygó magzatát kebelén az anya, — úgy ringatja őt sudaras ágán. A csudaszép nő pedig haját simogatva pajzán dalra nyitja vastag, piros ajkait, miközben tréfásan kacag az apró ezüstös halacska bohókás járáskain, melyek ott ficáncoltak körülte a tó vizében.

Szerelm aztán az ágról a habokba ereszkedik s vigan bukdácsol a szűztiszta tó langyos ölében.

Amint így ide-oda szökell, bukdácsol, egyszer csak ijedten sikolt fel. A fehér virágu nimfák széles, husos levelei között egy fejet, valóságos emberfejet pillantott meg. Egy bozontos haju, hosszú zöld szakállas emberfejet, melynek jaspisszintű fényben csillogó szemei egyenesen ő reá valának meresztve.

Az ártatlan dévajkodásában megzavart, szemérmében megsértett tündérszép asszony állat megrettenve s egész testében remegve futott ki a tóból s a nagy ijedségben még palástjáról is megfélekedve, líhegve menekül az erdő mélyébe, hol egy vadszederindákkal sűrűn benőtt bokor mellé huzódva, elájult.

Ahogy ájulásából föleszmélt, a nap már jó magasan járt a delelőn. Szeretett volna előbujni rejtékéből, de nem mert; hisz ruháját a tóparton feledé. Sirt, keservesen sirdogált.

Amint így zokogna, észreveszi, hogy egy szőszke pásztorifju közeledik feléje s a tó mellett feledett patyolatruháját a szederindákra terítve, letelepszik egy lombos bükk mohos tövére s szebbnél szebb dalokat csalogat ki szájából; aztán levelekből kosárkát fonva, teli szedi azt édes piros gyümölcsökkel s azt is a bokorra téve, ismét visszaül a mohos fátőre furulyázni.

A pásztorgyerek pedig maga volt Csőnge, — a tó zöldszemű királya, — ki meglátva a vízben furdózó szerelmet, édes vágy keletkezék szívében és hogy megnyerje a szép lány kegyeit: pásztorifjuvá változék.

De hiába szólt a sip, hasztalan hallatta a bokor mellett esdeklő szavait, — nem volt foganatja édesgető ígéréteinek. A lány hideg megvetéssel, lenéző közönyt nyelte a vágyaktól kintott deli pásztorgyerek égető kinjait. Gúnyosan mosolygott feléje:

— Szegény bolond pásztorgyerek! . . .

A tókirály látva, hogy így nem boldogul, eltávozott. De csakhamar visszatért mint dalnok. Méltóságos, büszke tartással állott meg a palástját az idő alatt testére öltött leány előtt s a fején levő babékoszorut levéve így szólta meg a csudaszép hölgyet:

— Szerelmem, légy az enyém! Egyetlen csókodért cserébe adom koszorúmat; egyetlen öleléseidért tied lesz lantomnak legszebbik éneke; egyetlen egy pillanatért, melyet veled tölthetek a gyönyörök égi hónapban: lábaidhoz rakom napkeletől napnyugtáig dicsőített híreimet. Nevetem. Óh légy hát az enyém!

A leány hangosan kacagott a hírnevére büszke fiatal dalnok szavaira s ekkép utasítá el őt magától:

— Akármilyen vagy s bármekkora is legyen dicsőséged, nem hallgatom meg sóhajaidat. Sajnálak szegény lantom, mert tudom, hogy ez lesz halálod; de lásd, én nem a te számodra születtem, ki arra sem vagy képes, hogy ócska ruhámat egy jobbal pótoljad. E nélkül pedig nem mehetnék veled az emberek cifra tömegébe . . .

A tókirály hiúságát bántotta a kétaseres kudarc s már-már lemond Szerelmemről, de maga elé képzelve a leány csudaszép alakját, vére százasorta jobban forrott ereiben, ajkai ezerszerre égetőbbben szomjuhos-tak annak üdvöt ígérő csókjait. Hirtelen egyet gon-

ha es erre alkalmatlan, valamely más hivatalos helyen fog végbe menni. Nagy súlyt fektetnek arra, hogy azt a helyet, a hol a fontos aktus történik, mindig tisztán tartásuk és hogy egyáltalán semmi se zavarja az aktus ünnepélyességét. Az anyakönyvvezetőnek joga van a rendszavakat eltávolítani a szobából, amintbogy fontos okokból egyáltalán joga van a nyilvánosságot kizárni. Ilyen okok: ha a házassalandók között feltűnő kőkülönbség van, testi fogyatékoság, öregség, vagy ha olyan felek esküdnek, a kiket a közönség régóta házastársaknak tartott. Ilyen esetekben csak a törvényes tanuknak kell jelen lenniük.

Természetesen feltétlenül szükséges, hogy a jegyesek személyesen és együtt jelenkessenek az esketési anyakönyvvezetőnél, a ki előtt két tanu jelenlétében kijelentik, hogy egymással házasságra akarnak lépni. Az anyakönyvvezető erre előbb a vőlegényhez, asztán a menyasszonyhoz est a kérdést intézi:

— N. N. kijelenti ön, hogy ön a jelenlevő N. N.-nel házasságra lép?

A kérdésre határozott igennel kell felelni és nem szabad semmi feltételt vagy időpontot kitűzni. Ekker az anyakönyvvezető magyarul kijelenti:

— Egyhangú kijelentéseik alapján önöket a törvény nevében házasságnak nyilvánítom.

As anyakönyvvezető köteles tisztességes ruhában lehetőleg áttíltában megjelenni és nemzeti színű övet csatolni a vállá fölé és egyáltalán ügyelni kell arra, hogy a házasságkötés megfelelő ünnepiességgel és komolysággal menjen végbe. Nem szabad azonban — mondja szó szerint a rendelet — az esketést úgy tüntetni fel, mint az egyházi szertartás utánzatát és nem szabad a jegyeseket visszatartania attól, hogy egyházilag is megesküdjenek, sőt köteles figyelmeztetni az esketendőket, hogy a polgári esküvővel még nem teljesítették egyházi köteleességüket.

Köteles továbbá az esküvőt lehetőleg olyan időben megtartani, hogy a feleknek módjukban legyen közvetlenül utána egyházilag is megesküdniük, de csak akkor, hogy ha egyházi házassági akadály fen nem forog, mert az esetben egyházi esküvő úgy sem tartható.

Az anyakönyvvezető az egész aktust magyarul vezeti, ha azonban a felek nem tudnak magyarul, tolmácsot kell igénybe venni. Est a körülményt az anyakönyvben meg kell jegyezni. A polgári esketés teljesen díjtalan lesz.

* **A Jancsi-bankók eltörlése.** A h.-m.-vásárhelyi munkás-szövületből kifolyólag a miniszteriumban komolyan hozzáfogtak azon sérelmek orvoslásához, melyek miatt a munkások el vannak keseredve. A kereskedelmi miniszter Dékány Mihály miniszteri osztálytanácsost bízta meg és küldötte ki az alföldi meszi munkáskérdés tanulmányozása végett. Az osztálytanácsos megbízásának megfelelően, részletes jelentést terjesztett be a miniszternek. E jelentésből a kereskedelmi miniszter arról győződött meg, hogy a munkások végtelen elkeseredésének egyik lényeges oka onnan ered, hogy az egyes munkálatok vállalkozói a munkásokat nem kézpénzzel, hanem utalványnyal fizetik és azt kénytelenek a vállalat által engedélyezett „barokkosnál” (korcsmárosnál) elkölteni.

dolt s nemsokára mint aranyoktól csillogó, dúsgazdag földesur került az erdőben virágokat szedegető leány szemei elé s hizelegve imigy esdekelt hozzá:

— Szép lányka, fogadj a szivedbe! Vesd le szegényes ruhádat, adok helyette selyemből készültet, bársonnyal, szalagokkal ékeset. Fürteidet drágakövekkel díszitem; nyakad köré mesés kincseket érő igaz gyöngysoort fűzök; picike lábaidat jóillatu olajokkal öntözgetem; özőnében fürdesz minden földi élvezetnek; pillantásodra szolgálaim légiója leskelődik. Mámorban altatlak, mámorban ébresztlek, csak légy az enyém!

Szerelmem kacér pillantásokkal méregette végig a mesés kincsek boldog urát s bájosan mosolyogva szólt:

— De hát mi a neved s merre van birtokod?

— A nevem: Pénz s hatalmam alatt nyög az egész világ.

— Akkor a tied vagyok örökre, — suttogá enyelgő hangon a leány, — hadd dőljek karjaidba, hisz' te vagy az én lovagom, kire mindig epedve vártam!

Az erdő e pillanatban elsötétült körülöttük, a tó haragosan súgva hánykolódott medrében, a virágok pedig keserű könyveket hullattak a szép lány bukása fölött. Könyeikből lett a harmat, mely csak a napisten mosolyára szárad ki szemeikből...

Mikor Szerelmem mámoros álmából fölébredt: egy pusztá kopár szigeten találta magát, egyedül, elhagyatva.

Teste megfogyadt; szemeinek tüze kiégett s előtte a sárgás homokban egy pénzdarab csillogott, mely olyan gögősen, olyan gúnyosan mosolygott feléje, hogy a Pénz által elcsábított Szerelmem szegényében aszta mindig csak sirdogál...

Bérczy Károly.

A kubikra járó munkások ez utalványokat „Jancsi-bankóknak” nevezték. Ezekkel a bankókkal rendkívül sok visszaélés történt és a szocializmus tanaira ezek a kubikra járó munkások voltak leghajlandóbbak és hasasérve terjesztették és hirdették mindenütt és mindenhol. Kubikra nem mentek, csak kivételesen, mert minden bajuk kuforrása, a „Jancsi-bankó” még jobban szerepelt és sorsuk jobbra fordulását ösztönözött kézzel várták. A miniszter Dékány Mihály osztálytanácsos jelentése alapján a Jancsi-bankókat országsszerte eltörlte és ez intézkedéséről hatóságunkat a napokban értesítette. Munkásaink körében a kereskedelmi miniszter ez intézkedése általános megelégedettséget keltett. A rendelet ide vonatkozó része így szól: „A vállalkozók munkásaik keresetét kizárólag kézpénzben tartoznak kifizetni s egy meghatározott helyre szóló utalványok kiadása vagy bármely oly tette a vállalkozónak, mely a munkásokat megrövidítené, tiltva van. Ezen határozomány be nem tartása miatt vállalkozó szerződészegőnek tekinthető.”

Hírek.

Pécs, 1895. július hó 3.

— **(Személyi hír.)** Tolnai Vilmos dr. kerületi orvos, egy hónapi szabadságáról, melyet Stájerországban töltött el, ma visszaérkezvén, hivatalát, valamint magán orvosi gyakorlatát újra megkezdette.

— **(Hymen.)** Dr. Ferenczy László helybeli ügyvéd eljegyezte Fördös Rózsika kisasszonyt Simontornyáról.

— **(Női munka kiállítás Pécsen.)** A pécsi jótékony nőegylet elnökségétől a következő felhívást vettük: A pécsi jótékony nőegylet f. é. november havában saját helyiségében kiállítást rendez mindazon tárgyakból, melyeket a női kezek szorgalommal és ügyességgel állítanak elő. Kiállítatni fognak és pedig a legkezdetelesebbtől kezdve a legtekélyesebbig mindennemű kézi munkák, u. m.: fehérneműek, ruhák varrása, himzések, horgolások stb.; befőzött, félre elrakott, szárított és asszalt gyümölcsök, zöltségek; nem különben a szép művészetek terén létesített dilettans munkák, például: festmények, rajzok és ehhez hasonlók. Ezenkívül kívánatos, hogy az egyes családoknál őrzött régiségük, vagy különlegességük miatt értékes női kézi munkák is emeljék a kiállítás díszét, minél fogva a t. c. hölgyek tisztelettel felkérjük, hogy a mennyiben ilyeneknek birtokában volnának, azokat is beküldeni sziveskedjenek. Végre a kiállítás alkalmul szolgálhatna arra, hogy a milléniumra netán készített munkák előzetesen bemutattassanak. A bejelentések, melyeknek határideje f. é. augusztus hó 15-ikével jár le, alulírott alelnöknőhöz (törvényeszéki épület I. emelet) intézendők, ki egyúttal bármintemű felvilágosítással készséggel fog szolgálni. A jótékony nőegylet reményli, hogy a t. c. hölgyek és tanítónézetek ezen kiállításnak sikerét hathatós támogatásukkal és tömeges részvételükkel biztosítani fogják, a mivel egyszersmind a női munka haladásának és tovább fejlesztésének is nagy szolgálatot fognak tenni. Pécsen, 1895. június 22-én. A pécsi jótékony nőegylet nevében: Sávell Kálmán né, alelnök.

— **(Ismét áthelyezés.)** Laubheimer Róbert segédtanfelügyelőt a kultuszminiszter Ungvárra helyezte át. A milyen indokolatlan volt a mult héten Wachsmann állami állatorvosnak a szerb határra történt áthelyezése, épp oly nagy mértékben károsnak tartjuk a tanügyre a közöttünk már megtelepedett, családost alapított segédtanfelügyelő áthelyezését. Hiszszük, hogy a jobban informált miniszter mindkét áthelyezettet meghagyja mostani helyén, a mely tekintetben erélyes mozgalom már meg is indult.

— **(Sikkasztó tisztviselő.)** A villamos társaságnál volt kisebb tisztviselő Komen Sándor huszonöt éves fiatal ember, ki a kis fizetéssel, mit ott élvezett, nem igen tudott kijönni. Szeretett mulatni, kereste az elegáns társaságot, de mindehhez sok pénz kell, nem futja 50—60 frt havi fizetésből. Mit tett a könyelmű, gonosz lelkű Komen? Felhasználta főnökének iránta tanusított jóindulatát s bizalmát, lassan, hosszabb időn át a társaság pénztárából szerezte be a dorbézoláshoz szükséges pénzt. A legutóbbi időben napról-napra az orfeumba járt, itatta az erkölcsiség utjáról letévedt demi-mondokat, kik természetesen az ilyen pazart szeretik is, hisz mesterségük. Tegnapelőtt este szintén az Európa kávéházi orfeumban mulatott Komen Sándor, mikor is a társaság megbízásából, — mert már tudomására jött tisztviselője gonoszságának, hűtlenségének, — a rendőrség letartóztatta őt. Ma adták át az ügyészségnek Koment, ki körülbelül 600—800 frttal károsította meg a társulatot. Ismét jó példa a fiatalság részére, hogy nem jó az egyenes utról letérni, mert egy kis botiás is nyakát törí a könyelmű ifjunak.

— **(Adakozás.)** A havihegyi kőkeresztre újabban Eisenhut Sándorné 1 frtot küldött. Rendeltetési helyére juttattuk.

— **(Baranyavármegye gazdasági egyesülete)** ma délután tartotta választmányi ülését a megyei székház nagytermében. O t o c a k a Géza elnök megnyitván az ülést, első tárgynak Pécs város közönségének ismert átirata olvastatott, mely szerint az amerikai szőlőtelepre nézve a mult gazdasági egyesületi közgyűlésén oly szavak hangzottak el, mintha a Pécs városi amerikai szőlőtelep hasznavehetetlen vesszőket produkálna. Kéri az egyesületet, hogy magyarássa ki, hogy miért rosszak az innét származó vesszők? A választ megfogalmazva Vöröss Mihály titkár olvasta föl, ennek lényege: Rossz! és zsevételeket csak Liebbald Béni és Szeifrits István tagok tettek; ezek azonban nem hivatalos kijelentések. Cáfolatul az akkori közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatát megküldik, melyekben ilyen határozatról szó sincsen. (Persze, mert utólag kihagyták a jegyzőkönyvből.) Liebbald Béni saját igazolása végett fentartja véleményét, mert sajnos tapasztalta, hogy a pécsi telepről származó vesszők háromnegyed része teljesen hasznavehetetlen volt. Tovább nem akarja a dolgot fűzni, belenyugszik a felolvasott válasz elküldésébe. Elfogadták; tehát a famózus ügy véget ért. Az alispán megkeresésére átküldik a gazdasági egyesület tagjainak névsorát és költségvetését, melyből kitűnik, hogy az egyesületnek 558 tagja van. A millennárius kiállításra a gazdasági egyesület csakis a gazdasági egyesületek összkiallításában, mely leginkább csak a szellemiekre vonatkozik, fog részt venni. A terménykiállításra az anyagiak csekélyége miatt nem vehet részt az egyesület; inkább az állatkiállítás, különösen a szarvasmarha kiállítás volna az, a melyben az egyesület tagjai méltóan részt vehetnek. Az eszme tanulmányozás és előkészítés végett egy szűkebb körű bizottságnak adatik ki, mely elnök, alelnök, Mándi Simon, ifj. J e s z e n s z k y Ferenc, N e d o p i l Antal, D r i e s z Lajos, N é m e t Lipót, T o l d Gyula tagokból és titkárból állana. Az egyesület újraalakulását tekintetében az szükséges lépések megtételével az elnökség megbizatik. Ugyanis a tagsági köteleesség utolsó éve lejárában van, felszólítás megy ki a tagokhoz, hogy a ki nem mond le írásban a tagságról, újabb hat évre tagnak tekintetik. Az egyesület a jövő évben üli meg fennállásának 25 éves jubileumát, ebből az alkalomból az egyesület történelme megírandó volna, még pedig lehetőleg legnagyobb terjedelmességgel. A monográfia megírásával egyesületi titkár bizatik meg később megállapítandó tiszteletdíj mellett. (A jelenlevő egyesületi pénztárnok nagyot sóhajt.) A földmívelési miniszter 4000 frtot utalványozott külföldi tenyész-állatok beszerzésére. Az idén ezt az összeget nem használták föl, először, mert drága volt a külföldön a faj-marha, másodsor idehaza takarmányhiány volt. Az import tehát ősszel fog eszközölni, még pedig teljesen kifejlett állatokkal. Ennek engedélyezése végett kérvényt nyújt be az egyesület a miniszteriumhoz. Egyéb tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter Puppits Ede siklósi kir. járásbírói irnokot a mohácsi kir. járásbíróshoz segéd-teleknyvvezetővé nevezte ki.

— **(Meggzőkött cseléd.)** Windischman Anna 22 éves cselédleány, ki ellen mindeddig semmi kifogás nem volt, legutóbb a rossz utra tévedt. Tegnap szegődött be Menyhárt Béla vasuti tisztviselő házához cselédnek, s ma reggelre néhány ezüst kánállal felszerelve eltűnt. A hűtlen cselédet körözik.

— **(Olcsó zuhany-fürdő.)** Nem új fürdőhelyiség megnyitásáról van szó, hanem egy ingyenes zuhanyról, melyben a Mór utcában járó kelők mindennap este 6 és 7 óra közt részesülnek. Nevezett utcának 3 ik számú házában a kert fái az utcafal fölött az utcára ágaznak ki, ami még nem volna nagy baj, sőt nem is kellemetlen árnyékot nyújtanak a délutáni órákban. A tulajdonos gondját is viselteti ezen fákban, amennyiben este 6 és 7 óra között kézi fecskendővel öntözteti azokat a tőtől a koronáig. Ilyenkor már aztán baj, hogy a fák magasabbak a kerítésfalnál, a fecskendőző kertész meg kisebb, a legnagyobb baj pedig, hogy a víz nem marad meg a fák levelein, hanem akként, ahogy kifecskendezi a kertész, az éppen arra menő nyakába esnek. Föltekint az imigyen nyakonöntött az égre és legnagyobb csodálkozására legcsekélyebb felhőt sem vesz észre, midőn egy újabb zuhany meg éppen az arcába esik; és ime most már tudja, honnét jött a friss zuhany. Igaz, hogy olcsó, de azért mégis helyén volna megmagyarázni az illető kertésznek, hogy csak annak szolgáljon ingyen fürdővel, aki azt kéri.

— **(Rabló juhászok.)** Madács József és Laca István faddi fiatal juhászok pisztolyal és furkóssal jól ellátva magukat, el-el látogattak az idegen aklokba egy kissé széjjel nézni. Ha aztán az idegen aklok körül emberre akadtak, ezt vagy a furkóssal vagy a pisztolyal alaposan helyben hagyták s aztán egy két husos birkát a hatalmukba kerítették. Egyenkint 6—6 havi börtönrre ítélte őket a kir. tábla.

— **(Egy alapítvány kamatai.)** A Kiss-Jankovics család alapítványból, — mely 1894. dec. 31-én 471.881 frt 38 krt tett ki, — „nevelési járandóság“ cím alatt 1896. évre 16.302 frt 25 krt fognak kiadni, mint az a kibocsájtott 1896. évi költségvetési részletezésből kiténik. Ezen összegből Pécsen és Baranyavármegyében a következők kapnak jutalékokat: A ngyal Kálmán és Szigethy Mária, Flóra, Katalin és Mária leányai, — H ö l b l i n g Győző és Jeszenszky Ferencnek Teréz és Miksa gyermekei, Jeszenszky Gyula és Goócs Teréznek Antal fia, Jeszenszky Lehel és Botka Herminnek Mária és Berta leányai; — Jessenszky Tódor és Botka Jankának Margit és Gizella gyermekei, — J u h á s s László és Nedetsky Jankának Hedvig leánya, Kiss Aladár és Jekelfalussy Mária Paula nevű leánya, — Nagy Jenő és Angyal Flóra Pál, Jenő és Klementin gyermekei, — Tallián Zsigmond és Igmándy Herminnek Irma, Zsigmond és Margit gyermekei.

— **(Nincs hely!)** A pécsi kórház megfigyelő osztályán ez idő szerint minden hely be van töltve. Így történt aztán, hogy egy Weber Anna nevezetű dühöngő örültet ma reggel nem tudtak elhelyezni. A városházára kocsizatták a szerencsétlent, a hol a rendőrség vonakodott bár egy pár órára is gondviselése alá venni. Hosszas üzenetváltás után azonban mégis szorítottak helyet a szegény Weber Annának.

— **(Uj grófok és bárók.)** Ugy értesülünk, hogy az ujonnan kinevezett 4 mágnással még távolról sincs kimerítve a kinevezendő mágnások sorozata. A főúri körökben elterjedt hírek szerint még három herceget és egy csomó gróft és bárót fog a kormány kinevezeteni. A hercegeket a Károlyi, Andrássy és Festetich családok tagjai közül akarják kinevezni. A grófi és bárói kinevezések tekintetében a személyek még távolról sincsenek megállapítva, mert a szállongó hírek szerint a kinevezés feltételei kissé „terbesek“ s így jelöltek nem oly könnyű szerrel lehet fogni.

— **(Az eszredév megünneplése Mohács.)** Mohács képviselőtestülete tegnap tartott közgyűlésén hosszabb tanácskozás után nagy lelkesedéssel kimondta, hogy a jövő évi millennium alkalmával a város történelmi multjára való különös tekintettel fogja ünnepeit megtartani. A rendezésre 15 tagból álló bizottságot küldött ki, a jövő évi költségvetésbe pedig megfelelő összegnek előirányzására utasította a tanácsot s elhatározta, hogy az országos bizottsággal összeköttetésbe lép.

— **(Országos vásár.)** A vaiszlói sarlós Boldogasszonyi országos vásár a nagy hőség miatt nagyon csekély eredményt tudott felmutatni. Szarvasmarhák, sertések egyáltalában nem kerestettek. Csupán a lóvásár mutatott némi lendületet.

— **(Évzáró vizsgálat.)** A vaiszlói közs. elemi népiskola jun. 30-án tartotta meg évzáró vizsgálatát a ref. templomban Kálmán János iskolaszéki elnök vezetése mellett. A növendékek a lehető legszébben feleltek s mindenben példás előmenetelt tanúsítottak, miért is az iskolaszéki köszönetet szavazott az iskola tehetséges és szorgalmas vezetőjének: Bódizs Béla tanítónak.

— **(Sertés- és marhakiviteli tilalom.)** A földmivélsügyi m. kir. miniszter közhírtételét végett az összes törvényhatóságokat értesítette, hogy a Bukovinába, Felső Ausztriába, Krajnába, Morvaországba és Sziléziába való sertésbevitelt Bihar, Sopron és Szabolcsvármegyék, valamint Sopron szab. kir. város területéről; nemkülönbön Karinthiába és Tirolba egész Magyarország területéről a sertésbevitelt az ottani hatóságok tiltották, miért is Karinthián és Tirolon keresztül az élő sertéseknek és friss sertés-husnak, további intézkedésig, csupán átrakódás és hosszabb megállapodás nélkül való átvitele szabad. — Hasonlóképp közhírré teszi a földmivélsügyi miniszter, hogy egy Magyarországból küldött marhaszállítmányon Bécsben a ragadós száj- és körömfájás megállapított, miért is minden oly állatszallítmány, melyen a felrakodásnál előírt szemle alkalmával a betegséget már fel lehetett ismerni, vissza fogja küldetni a feladó államra, mely esetben a visszaküldésből eredő károkért az anyagi felelősség az egészségügyi vizsgálat körül a feladásnál felületesen eljáró közeg fogja terhelni. Értesíti végül a miniszter a törvényhatóságokat, hogy Nyitra és Zólyom vármegyékben a ragadós tüdőlob megszűnő, a nevezett megyékből szarvasmarhák akadálytalanul szállíthatók az ország bármely vidékére; valamint Horvát-Szlavonországból sertéseknek Magyarországon közvetlenül és kizárólag vasuton való átvitele ismét szabad.

— **(Sikerült nyári-táncmulatság.)** Barcsi levelezőnk írja: Igazán különös, hogy most, midőn mindenki a „rettentő hőség“-re panaszkodik, egy mulatság — pláne táncmulatság, jól sikerüljön. — A táncolókról csak úgy csurog az izzadság s mégis, nem csodálatos-e, hogy egyetlen egy sem panaszkodik a melegségre; egy sem törődik az izzadsággal, ha tánc közben egy-egy tüzes szembe — amúgy isten igazában bele tekinthet. — No de térjünk át a mulatság részleteire, s ez legjobban megmutatja, hogy

mennyire nem alterálta a szórakozni vágyó közönséget a 28–29 foknyi meleg. Mintegy 150 személy, — köztük a környék színe-java — jelent meg a „Tárnócai Olvasókör“ által mult hó 29 dikén rendezett juniálison. Ez magyarázhatja csak meg azt, hogy Tárnócán, hol az Olvasókör rendezése nem kimélt sem költséget, sem fáradságot, hol még nem sikerült egy mulatságot sem deficit nélkül rendezni, mégis tiszta jövedelem maradt. A tánc már délután 1/2, 4 órakor kezdődött, s mégis — nem kis öröme az ifjuságnak — és bosszuságára az izzadó barcsi cigányoknak — kivilágos kiviradtkor ért véget.

— **(Költői lelki szociálta.)** A d-i polgártársat is elsodorta magával a szociálmus hullámvérése annyira, hogy gyűlöli tiszta szívéből az urakat s mindazokat, kiknek valamivel több jutott a földi javakból, mint neki. De gyűlöletét nem tettebben, hanem gyönyörűségezen rendbe szedett szavakban fejezi ki, midőn így énekel:

Nyugdíjas az utcakapró is, halld meg ezt földmivelő!
A papok s az urak hiznak. Oh szegény földmivelő!
Hajnaltól kelesz, hogy szaporán munkád után léss.
Az urak egész nap eszik a jó paprikát.
Míg te kapával kezdedben a mezőn izzadsz,
Az urak árnyékban isszák a jó havannast.

— **(Találtatott.)** Tegnap este a káptalan-utcában egy tengeri füvel töltött matracot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Klafszky Mihálynál a Jókai-téren.

Kozák úr.

Ha majd 100 esztendő múlva a történetíró veszi boncoló kése alá ezt a nevet, nem írhat róla ilyen röviden, hogy született és meghalt. Nem. Istenemre nem. Mert Kozák ur nem olyan tucat ember. Egy egész tömeg prototypusa gyanánt szerepel. Kozák ur epikureista a szoros értelmében s szorgalmasan követi az elvet, hogy „minden órának leszakaszod virágát.“ Annyira belemerült a virágok leszakításába, hogy még a hivatalos órá végét sem várva be, egy csomó aktát a hóna alá kapva, siet virágokat szakgatni. De csak a más virágai iránt ilyen kegyetlen ám Kozák ur, mert maga a legszenvedélyesebb virágtermelő, s nevel gyönyörű tulipiros, hupikék virágokat az orrán. Ugy bizony! Kozák ur borvirágokat nevel, a mi pedig ebben a fillokszerás világban elég drága passzió. No de ő neki nagy gyönyörűsége van abban, s hozzá még pénze is. Minek irigyeljük tőle?

A nagy kertészkedés miatt aztán ignorálja Kozák ur az egész világot. A szépművészetek, leányok, asszonyok nem érnek egy hajtifát sem. A tudomány meg pláne a leghaszontalanabb valami a világon. Látszik, hogy valami pápaszemes nimet találhatta fel. Már csak azért sem járhat annak virágnélküli, göröngyös utain. Nem akar ő babérkoszorút szerezni. Mit csináljon vele? A burgonya főzeléket nem szereti, másba meg nem igen szoktak babérlevelet tenni. Sokkal többet ér, ha Bachus szolgálatába áll, s ez avatja fel őt lovagjai közé, s ad neki olyan koszorút, minőt ő szokott viselni.

Még a vallásával sincs megelégedve. Pedig az igaz katolika hiten van beírva a nagy protokolumba, mit a menyországban vezetnek az idevélendő hivekről. Sokkal inkább simpathiál a Jehova vallásával. Hogy ne! Mikor a világ legnagyobb jöltevéje Nőé is ezt a hitet vallotta. De mind a mellett nem elfogult. Kellő elismeréssel és méltányossággal nyilatkozik a „Chána“-i menyegző csodatételéről is.

Az állatvilágból csak 2 specieat ismer t. i. a disznót (Sus serofa domestica) és a rókát (Canis vulpes.) De ne tessék ám gondolni, hogy abból indul ki, hogy similis simili gaudet. Nem. Koránt sem. A disznót azért szereti, mert jó zsiros falatokat lehet belőle kikerekíteni s ha zsirosat eszik az ember, arra lehet és kell nagyokat inni, ne hogy azt gondolja az a szerencsétlen szalona darab, hogy valami négy lábú állatt gyomrába került. A rókát meg bundájáért szereti s a rókaprémét házilag szokta előállítani.

A növény ország sem idegen előtte. Sőt a „bortermő szőlő“ (vitis vinifera.) határozottan kinyerte legmagasabb tetszését. Egy alkalommal beteg volt Kozák ur s az orvos szőlőkurát rendelt neki. Elt is vele Kozák ur rendszeresen. Nálánál boldogabb paciensest még nem kezelt orvos e földön.

Csak hogy pilula helyett folyadék alakban szedte be az orvosságot, a mi különben végeredményében teljesen egyre megy.

Mikor én ismerni kezdtem Kozák urat, már ugy 30–35 éves lehetett. Egy ominózus sárga kabátban járt, ép ugy, mint Megyeri. Az a különbség mégis megvolt, hogy Kozák ur okosabb volt Megyerinél, mert nem tintát hordozott a zsebében, hanem boros üveget, a miért ugyan nagyobb kár ha kidől, de Kozák ur gondoskodott róla, hogy ne a föld pora igya meg az isteni nedűt, hanem jó maga.

Egy hónap múlva, hogy hosszánk került, egész legenda körfűződött már a sárga kabáthoz.

A sárga kabátot ismerte mindenki. A sárga kabát gondolkozni és cselekedni tudott. Ha a „Tengerszemű hölgy“-höz címzett korcsma előtt ment el Kozák ur, bizonyos volt, hogy a sárga kabát megakadt az ajtófélfában, s minden áron hústa vissza a benne rejlt Kozák urat, — s kénytelen — kelleetlen be kellett mennie. Ha pedig már bent volt, csak nem állhatott meg a második kétdecinál, mert hát nem „smucig a magyar“, meg hát Kozák ur ha valamit elkezdett, folytatta is azt szakadásig.

Arról aztán megint nem tehetett a sárga kabát gazdája, hogy a „Tengerszemű hölgy“-gyel szemben egy csillagsemű hölgy lakott, a ki asemének ragyogó sugaraival annyira hypnotizálta Kozák urat, (no meg a bor is segített egy kicsit neki) hogy akarva — nem akarva rá kellett gyujtani arra az édesbus nő-táira, hogy „Hány csillagból van a esemed Mariakám, hogy egy egész mennyországgal kacaints rám.“

Mikor aztán meghallotta ezt a csillagsemű hölgy, csillagsemői boldogságot sugárostak Kozák ur felé s a misogün férfit fogva volt.

Mister Kozák szerette volna, ha a csillagsemű hölgyből mistress Kozák lett volna. De a sora, a kegyetlen sors mást akart.

A csillagsemű hölgy eltávozott a „Tengerszemű hölgy“-szomszédjából. Elment a saídóhos szolgálni s két hét múlva megszökött egy szabólegényvel.

Szegény, szegény sárga kabát, est is meg kellett érned. Pedig mennyire rajongtál te a csillagsemű hölgy bájaiért. A mi a virágtermelés költségeiből megmaradt, az a csillagsemű hölgy boldogítására maradt meg. Az a sok szép bécsi kendő, vásárna, komédiabefizetés, mind hiában volt. A csillagsemű hölgy nem volt álló csillag, hanem csak üstökös, mely csak egy pillanatra világította meg a Kozák úr lelke-re boruló közöny sötét éjjelét.

A kigyógyult sárga kabát újra beteg lett. Az pedig tudvalevő dolog, hogy az ilyen szívbeli betegségeknek a legjobb orvossága a bor.

A sárga kabát, ha tintafoltot kapott, megkövetelte, hogy borral mossák ki azt. Azt meg csak nem lehetett kívánni, hogy a nyomtató lónak bekössék a száját. Kozák ur ivott, mint egy szerelmében csalódott viziló.

A sárga kabát meg, annyi sok szép idő tanuja, mint a párjavesztett gerlice csak busult, csak hervadt. — Tagjai elsenyvedtek, elváltak testétől s ma már talán mint bankó forognak a kapszi emberek között.

A sárga kabát halotti torán — mely négy nap s négy éjjeli búsulásba került — elhatározta Kozák ur, hogy szakít a multtal. Zöld kabátot szerzett. De a szakítás nehéz és fájdalmas, hiss még az új kabát is új reményt öntött a szívbe, hogy tán visszatér a hűtelen kedves.

Reménykedve ül a „Tengerszemű hölgy“ egyik ablakában s fájó szívvel hajtogatja a kancsót s bálmut annak sötét mélyére, de lelke távol jár. Órult rohanással követi a csillagsemű üstökös pályafutását, hogy legalább ha leesik az égről, szerető karok fogják fel iszonyu esésében. Az üstökös mindig tovább-tovább fut, a kancsó mindig többször üresedik s Kozák úr mindig jobban távozik önmagától, míg végre az álom jó tündérkéje letogja fáradt szemeit, s mit ébren el nem érhetett, elérte álmában.

Ott van a csillagsemű hölgy lágy karjai között s hallgatja csókra ingerlő ajkának mézes beszédét, ajkán a kedves forró, tüses csókját érzi s bódító lehelletét szívja tüdejébe. De óh fátum, az álomnak vége van s a mint felébred Kozák úr, látja, hogy ott fekszik a korcsma padlón s arcát a „Tengerszemű hölgy“ Bodri kutyája nyalogatja; közbe-közbe vakkant is egyet. Ilyen az élet. Az ifju esőpeket álmodik s csunya valóra ébred.

A zöld kabátos Kozák úr felkél, s újra kezdi az előbbit. Ez az egy az, a mi még vigasztalja s a pohárcsengés között rekedt, borizú hangon dúdolgatja:

Addig iszom, míg a világ világ lesz,
Míg az égen egy ragyogó csillag lesz.

Bartha Kálmán.

TÁVIRATOK.

— **A lábbadosó Bismarck.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távira.) Bismarck egészségi állapota már annyira megjavult, hogy tegnap a szakadó eső dacára sétakocsizást tett a szabadban.

— **Vasuti karambolok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távira.) A csehországi Taborból érkezett sürgönyök szerint a bécsi és piseki személyvonatok egymással összeütköztek, minek folytán állítólag több sebesülés is történt. A rákospalotai pályaudvaron ma egy helyi személyvonat összeütközött egy tehervonattal; a tehervonat két kocsija porrá zúzódott és a személyvonat podgyász-kocsija erősen megrongálódott.

NYILT-TÉR *)

Mérhetlenül mély fájdalom, és gyászos bánatom közepe is elodázhatlan kötelem nek ismerem mindazon egyeseknek, ismerősöknek, barátoknak, egyletek, — és testületeknek egyaránt, — kik néhai, boldogult, felejthetlen férjem gyászos eltemetése szomorú alkalmából, a tisztelet-, szeretet-, és kegyeletnek, - vonzalom-, és ragaszkodásnak részvételtjes megjelenésük által oly nagy mérvben őszinte kifejezést adni, — és gyászos fájdalmamat osztva, azt enyhíteni sziveskedtek, — e lap hasábjain mélyen érzett, őszintén hálás, — forró köszönetemet kifejezni.

özv: Elversz Nándorné,
szül: Majer Etelka.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget. A szerk.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Felolvasó szerkesztő
PLEININGER FERENC

Hirdetések.

KÖZPONTI KÁVÉHÁZ.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a

központi kávéházat
SCHILLER JÓZSEF urtól átvettem és azt **július hó 1-én** megnyitottam.

Mindennemű bel- és külföldi hírlapok, új tekeasztalok s kitűnő italokról gondoskodtam, minthogy fő törekvésem oda irányul, hogy n. t. vendégeim igényeit minden tekintetben teljesen kielégítek.

Kérem a n. é. közönség becses támogatását s maradtam kiváló tisztelettel

Grün József.

Hideg buffet.

**A „Pilseni polgári sörgyár“
pécsi raktára.**

Alulírott tisztelettel értesíti a n. t. közönséget, hogy

a Pilseni sör-raktár helyiségeit és csemege üzletét

építkezés következtében, a király-utcai Bazar-épület udvari helyiségébe helyezte át, a hol a polgári sörgyárból való pilseni sör — mint eddig — ezentul is kimérve és palackokban kifogástalan minőségben a n. t. sörfogyasztó közönségnek rendelkezésére áll. — A palacksör helyben a házhoz szállítatik s vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Teljesen tisztelettel

NICK A. K.

csemege kereskedő, a pilseni polgári sörgyár képviselője Pécsen, király-utca, Bazar-épület udvarában.

KOTZÓ PÁL

gépészmérnök, Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket, hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti **(SZALMAFŰTŐ GÖZMOZGONYOKAT)**

Továbbá R. CARRET & SONS fölülmulhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító **COMPOUND GÖZMOZGONYOKAT**, legjobbnak elismert brandtfordi amerikai kéveköto 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúdial. Sorvető- és szorvavető gépeket és kisebb gazdasági gépeket. Kisebbségi feltételek.

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

**könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel**

Pécsen, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.